

CO NAS CZEKA W TEATRACH?

Trzy premiery
Michała Borczucha,
taniec i muzyka
na scenach
dramatycznych...
Wiemy już,
co się wydarzy
w najważniejszych
teatrach Warszawy.

WITOLD MROZEK

Sporo ma się dziać w TR Warszawa, którego dyrektor Grzegorz Jarzyna przygotowuje w nadchodzącym sezonie aż dwie premiery. Pierwszą - „Iwonę, księżniczkę Burgunda” Witolda Gombrowicza - pokaże 10 października w Moskwie, w koprodukcji z rosyjskim Teatrem Narodów. Nie wiadomo, kiedy odbędzie się polska premiera przedstawienia. Za to na 17 lutego zaplanowana jest premiera Jarzyny inspirowana filmem „Idioci” Larsa von Triera.

Michał Borczuch przygotowuje w TR przedstawienie na motywach cyklu „Moja walka” Karla Ove Knausgård, jednego z czołowych pisarzy skandynawskich średniego pokolenia. Ma się ono opierać nie na własnej adaptacji, ale na zderzeniu fragmentów powieści z prywatnymi doświadczeniami aktorów i widzów. Kolejne przedstawienie zrealizuje w TR Anna Karańska, autorką jednej z ważniejszych warszawskich premier minionych sezonów - „Ewelina płacze”. W ramach programu „Debiut TR” Jędrzej Piaskowski, wychowanek warszawskiej Akademii Teatralnej, wystawi tekst Magdy Fertacz o przemocy seksualnej podczas II wojny. Są w nim m.in. historie więźniarek zmuszanych do prostytucji w obozach koncentracyjnych czy postać Iny Benity, aktorki żydowskiego pochodzenia, która związała się z oficerem Wehrmachtu i za „zhańbienie rasy” została uwieziona na Pawiaku. TR będzie też rozwijać program teatru dokumentalnego - to m.in. „Kim Lee” Michała Szymanianka i Elżbiety Depty o drag queen z Wietnamu czy „Piłkarze” Małgorzaty Wdowik i Krzysztofa Szekalskiego.

Skandaliści Jelinek i Frljić

W Powszechnym Maja Kleczewska otworzy sezon polską prapremierą dramatu Elfriede Jelinek „Wściekłość”. Jednym z wątków sztuki jest zamach na redakcję „Charlie Hebdo”. Oliver Frljić, wyrazista postać teatru politycznego z Balkanów, wyreżyseruje przedstawienie inspirowane „Klątwą” Stanisława Wyspiańskiego. Poprzednie podejście Frljicia do polskiej klasyki z żydowskimi motywami - „Nieboska komedia” w Starym Teatrze - skończyło się protestami prawicy i konserwatywnych krakowskich teatromanów oraz konfliktem z dyrektorem teatru Janem Klątą. Do premiery nie doszło.

Dyrektor Powszechnego Paweł Łysak przygotowuje z kolei spektakl o Jacku Kuroniu. Autorką tekstu jest Małgorzata Sikorska-Miszczuk. Na koniec sezonu premierę w Powszechnym pokaże też węgierski reżyser Arpad Schilling.

Nowy Teatr Krzysztofa Warlikowskiego zapowiada otwarcie na produk-

cje innych scen. 17 i 18 września pokaże operę „Czarodziejska góra” Pawła Mykietyna w reż. Andrzeja Chyry, świetnie przyjętą po premierze na festiwalu Malta. Wcześniej do Nowego przyjedzie znany zespół francuskiego ulicznego „nowego cyrku” - Le Vide (2, 3, 9 i 11 września). W ramach pokazów gościnnych Nowy zaprezentuje też „Dybuka” Teatru Polskiego z Bydgoszczy w reż. Anny Smolar, jedno z najlepszych przedstawień ostatniego sezonu, oraz spektakle tworzone przez aktorów z zespołem Downa Teatru 21. Prowadząca go Justyna Sobczyk w grudniu wyreżyseruje też przedstawienie z udziałem aktorów Warlikowskiego i swojego zespołu. Michał Zadara szykuje z kolei w Nowym spektakl dla dzieci oparty na Biblii, a Ula Sickle z Brukseli - przedstawienie choreograficzne. W styczniu w Nowym kolejna ważna premiera. Słynny szwedzki reżyser Markus Öhrn wystawi „Sonatę widm” Augusta Strindberga. Michał Borczuch przygotowuje za to spektakl inspirowany twórczością klasyka grozy H.P. Lovecrafta. W planach jest także projekt artysty interdyscyplinarnego Wojtka Ziemilskiego oparty na pracy z głuchymi.

Czy Studio się odrodzi?

Ziemilski pojawi się też w Teatrze Studio, który obiecuje intensywny sezon i próbuje wymyślić się na nowo po ostrym konflikcie wewnętrznym, odejściu dyrektora artystycznej Agnieszki Glińskiej i zwolnieniu kilku kojarzonych z tą sceną aktorów. Nową dyrektorką artystyczną - u boku Romana Osadnika, dyrektora naczelnego pozostawionego przez władze miasta na stanowisku pomimo protestów części zespołu - została Natalia Korczakowska. Warszawska publiczność może kojarzyć ją m.in. z ironicznej i pełnej rozmachu „Halki” w Teatrze Wielkim - Operze Narodowej czy „Natana Mędrca” z Jerzym Radziwiłowiczem w Teatrze Narodowym. W Studiu Korczakowska szykuje teraz „Berlin Alexanderplatz” według powieści Alfreda Döblina.

Również do Studia zawita Michał Borczuch, który przygotowuje tu projekt z pogranicza teatru i muzyki. Aktor Jacek Poniedziałek wystawi dramat „Cattle” Szczepana Orłowskiego, dramaturga m.in. przy „Francuzach” Krzysztofa Warlikowskiego, a instalację muzyczną przygotować ma pianista Marcin Masecki. Studio zapowiada też cykl sluchowisk, którego kuratorem jest dramaturg teatru Wojciech Zralek-Kossakowski.

Na drugą połowę sezonu Studio zapowiada premiery Krzysztofa Garbaczewskiego, Agnieszki Olsten oraz choreografa Rafała Dziemidoka. Teatr chce wziąć na sztandary polityczne zaangażowanie i łączyć różne dziedziny sztuki. Projekt na 11 listopada ma tu przygotować Wojtek Klemm.

Teatr poza teatrem

W niezależnym teatrze Komuna Warszawa w listopadzie odbędzie się finał cyklu Mikro Teatr. Z małą formą i wyjątkowo niskim budżetem, zwłaszcza jak na siebie, zmierzy się m.in. Grzegorz Jarzyna. Poza tym swoje mikro-prezentacje pokażą m.in. Anna Karańska czy debiutujący jako reżyser aktor i performer Romuald Krężel.

Przedstawienia odbywać się będą także poza budynkami teatralnymi. W Centrum Nauki „Kopernik” Anna

Nowy Teatr pokaże gościnnie kilka produkcji, m.in. operę „Czaro dziejska góra” w reż. Andrzeja Chyry

Smolar wyreżyseruje spektakl „Henrietta Lacks” o komórkach HeLa, wykorzystywanych w badaniach nowotworów, a pobranych w poł. XX w. od 31-letniej Afroamerykanki z Baltimore bez jej zgody. - To historia o wspólności nauki i o ludziach, którzy są gdzieś po drodze - zapowiada Smolar. Koproducentem przedstawienia jest Nowy Teatr. Premiera 2 września.

W galerii Zachęta projekt formatywny przygotowuje Weronika Szczawińska. Wydarzenie towarzy-

zyć będzie wystawie inspirowanej twórczością pisarza Georges'a Pereca, której kuratorką będzie Jadwiga Sawicka. Otwarcie 10 lutego.

Już 30 września odbędzie się premiera w... praskim zoo. Przypomniana zostanie historia willi Żabińskich - Antoniny i Jana, wieloletniego dyrektora ogrodu zoologicznego, którzy w swoim domu położonym na terenie zoo ukrywali Żydów. Spektakl na podstawie pamiętników Żabińskiej przygotowuje Agnieszka Wąsikow-

ska, studentka reżyserii z łódzkiej filmówki. W obsadzie m.in. Edyta Olszówka, Filip Kosior oraz tancerka i choreografka Helena Ganjalyan.

Nie wszędzie wiadomo, co przyniesie nowy sezon. Niepewny jest los Teatru Ateneum (wciąż nie powołano dyrektora), a także Żydowskiego, któremu grozi utrata dostępu do siedziby; dyrekcja sceny pozostaje w konflikcie z deweloperem, do którego należy gmach przy pl. Grzybowskiem. ●